

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Caput XII. Quod cum esset Deus Verbum, factus sit homo, nec homo simpliciter, nuda conjunctione honoratus, vocatus sit ad parem dignitatem Dei Verbi, sive auctoritatem, sicut quibusdam videtur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

ἀσπίτος γὰρ ἡ κέδρος · τὸ δὲ χρυσεῖον, ὡς ἔλλη
τῆ δ' ἄλλων ὑπερφύλαξι, τῆς χάριτος ἡμῶν οὐ
σίαις καὶ ἀσπιλιζέει δὲ τῆ ὑπερφύλαξιν.

A. Ἐρμὸς δὲ, ὅπως ἡ κέδρος ὅλη κεχρῶ-
σται χρυσεῖα καὶ ἐλάτω, καὶ ἐξέλθῃν. ἡ-
νωσὲ μὲν γὰρ τῆ ἀγίας Γραφῆς οὗτος ὁ λόγος.
καὶ τῷ τοῦ οἴμου, ὅτι τὸ ἐξέλθῃν κεχρῶσθαι
τῆ κέδρου. ὅτι δὲ ἐ πλὴν ἐνοούσῃ τῆς ἑ-
μαίαις ἕνα ἡ λογιώ, ἰδίαν ἐποίησεν, κατα-
διέχευεν αὐτὸν ἐ πλὴν καταχρῶσθαι
δεῖν ὅτι πᾶσαι. ὅτι τὸ ἀσύμψητον μετ' ἡμέτερον
αὐτῶν οὐκ ἔστι, ἡρῶν ὑπερφύλαξιν, ἀπὸ τῶν ἑ-
σομάτων. τὸ γὰρ τοῖς χρυσεῖοις ἐπαλληλιζέει ὅτι
τῶ ἐλάτω, μετ' ἡμέτερον ὅτι τῶ, ἐ κατεπύ-
τει μὲν τὸ ἐλάτω τῆ χρυσεῖα τῆ διέσει. πλὴν
οὕτως ἀπὸ τῆ τῆ ἐλάτω. ὅτι δὲ ἡ κέδρος εἰς
τύπον ὑπερφύλαξιν ἀπέκειται τῆ Χρυσῶ, ἀφ' ἧς
πᾶσι δὲ ἡς πᾶσι δὲ λόγων. κατεπύσει
γὰρ τῆ Ἰσραὴλ, ἐπηύχετο ἀλλοῖς ἀπάσαι.
ἔφη δὲ που καὶ ὁ Χρυσῶ. Πορροῦμαι, καὶ
ἐπιμαρτυροῦμαι τὸν ὅμῳ.

imputribilis enim cedrus; aurum vero
quasi materies aliis pretiosior, divina no-
bis indicat substantiae majestatem.

Attendite igitur quoniam arca tota in-
aurata sit auro puro extra & intra. Adu-
natus quidem fuerat sanctae carni Deus
Verbum, & id est, ut opinor, arcam fuisse
extra inauratam. Quod vero & animam
rationabilem, quae corpori inerat, prop-
riam fecerit, ex hoc apparet, quod &
intra arcam praecipit inaurari. [Quod
autem naturae sive substantiae inconfuse
manserint, hinc scimus: aurum enim su-
perpositum ligno mansit id quod erat, &
ornabatur quidem lignum auri decore;
tamen lignum esse non desit. Quod ve-
ro arca in Christi accipiatur imaginem,
pluribus potest probationibus declarari.]
Praambulabat enim his, qui sunt ex Israel,
quaerens ipsis requiem. Ait alicubi & Chri-
stus: Ibo, & parabo vobis locum.

*Citat ibidem
Facundus, at-
que Leonius
libro 1. contra
Eutychianos
& Nestorianos
sub finem.*

Ioan. 14. v. 3.

CAPUT XII.

*Apud Photinum
X i.*

Quod cum esset Deus Verbum, factus sit homo, nec homo simpliciter, nuda conjun-
ctione honoratus, vocatus sit ad parem dignitatem Dei Verbi, sive
auctoritatem, sicut quibusdam videtur.

*1. Tim. 3. v.
16.*

DIVINUS Paulus magnum quidem
ait esse mysterium pietatis. Et vere
ita se res habet: manifestatus est enim, in
carne, cum sit Deus Verbum; iustificatus
est autem in spiritu. Nullo enim modo no-
stris videtur infirmitatibus contineri, licet
juxta nos homo sit factus: non enim fe-
cit peccatum: Apparuit autem & angelis.
Neque enim generationem ipsius secun-
dum carnem ignoraverunt: Predicatus au-
tem & gentibus, quasi Deus homo factus;
ita autem creditus est in mundo. Probavit
autem divinus Paulus ita scribens: Pro-
pter quod memores estote, quod aliquando vos
gentes in carne, qui dicimini praeputium, ab
ea, quae dicitur circumcisio in carne manifa-
esta: quia eratis illo tempore sine Christo
alienati a conversatione Israel, & hospites
testamentorum, promissionis spem non habentes,
& sine Deo in hoc mundo. Erant ergo gentes
in mundo sine Deo, cum absque Christo
essent. Verum quoniam eum vere & natu-
ra Deum esse agnoverunt, ipsae quoque
ab eo agnita sunt, fidem confidentes, &
ipse assumptus est in gloria, certe divina.
Psal. 46. v. 6. Pfallit enim beatus David: Ascendit Deus

in jubilo. Ascendit enim certe cum cor-
pore, nec in nuda deitate: Deus enim
erat incarnatus.

Credimus igitur, non in unum nostri si-
mitem deitate per gratiam honoratum,
ne cultores esse hominis detegamur; sed
in Dominum magis, qui in servili forma
comparuit, & qui fuit vere nostri similis,
& in humanitate tamen Deus mansit:
Deus enim Verbum, carne assumpta, non
deposuit quod erat; intelligitur tamen
idem Deus simul & homo.

Et fidei quidem ratio ita se habet, &
recte quidem. Sed si forte aliquis dicat,
quid mali est, si intelligatur homo simi-
lis nostri apprehendere deitatem, ac non
magis Deus homo fieri? Respondebimus
mille esse, quae contrario possunt oppo-
ni, & pene etiam nutu significantia, nos
oportere reniti constanter, nec credere
ita esse.

Age enim ante alia. Dispensationis,
quae cum carne facta est, modum cerna-
mus, & nostrarum rerum naturam subtri-
lius perferremur: periclitata est hominis
natura, & deprehensa est malis extremis,

Ff ij

IA

σάμα γέννησι
λογιώ. καὶ τῆ
αὐτά, πότε πε-
u τῆς ἐκ Χρυσῶ
γῶν.
ἀπάν αὐτοῦ ἡμῶν
εὐλοῦ. Ἐγαυ αὐτοῦ
ἔστι, ἀπὸ τῆ
αὐτῶν, καὶ τῆ
ἑ, καὶ ἡ ἑστι.
Ἰησοῦ, κατε-
πύσει ἡ ἐπι-
δὲ ἡ ἑσῶν, καὶ
τω νοσημῶν ἐ-
τῆ ἰδίαι πε, καὶ
ἀφ' ἧς ἐκίστην
αὐ, δευροπόται,
καὶ ἕνασι ἐ-
δοσάμμεν.
ἀφ' ἧς ἑσῶν
καὶ ἑσορῶται.
ἑ ἰδίαι ἐπύ-
ἑ μὲν καὶ ἐκ
ἑς τῆ ἑσῶν.
καὶ τῶ οὖτος
ἑσορῶται
ἡσοῦται
ἡσοῦται
καὶ τῶ οὖτος
ἡσοῦται
ἡσοῦται

maledictione & morte damnata, & peccati laqueis irretita, errabat, & erat in tenebris; Deum nesciebat eum, qui est natura & veritate; pro Deo coluit creaturam. Quomodo igitur huiusmodi malis poterat liberari? An illud dicemus, quod fas erat humanitati, divinam naturam apprehendere, quæ nesciret omnino, qualis esset dignitas naturæ celestis, cum esset ignorantia tenebris occupata, & peccati sordibus inquinata? Quomodo poterat fieri, ut apprehenderet sanctam naturam, & acciperet gloriam, quam nemo inveniat, nisi acceperit? Concedamus enim quod cognoverit fortasse, & scierit apprehendere * Deum. Quis est, qui docuerit? *Quomodo enim credent, nisi audierint?* *Cæterum non id est apprehendere deitatem, & convenientem ei gloriam capere.*

* deitatem
Rom. 10. v. 14.

Ergo decentius sit, & recte quidem, ita sentire, quod servare volens id, quod perierat, descendens ad nos Deus Verbum, per quod omnia, & in id se, quod non erat, immisit, ut & hominis natura, id quod non erat, fieret, & divinæ majestatis dignitatibus per adunationem patescens, quæ sublevata est magis ultra naturam, quam dejicit infra naturam invertibilem Deum. Conveniens erat, ut incorruptibilis natura apprehenderet corruptibilem, ut eam a corruptione liberaret. Conveniens erat eum, qui peccare non noverat, cum peccatoribus conformari, ut peccata compesceret: quemadmodum enim ubicumque lux fuerit, caligo interit tenebrarum; ita etiam immortalitate presente, omnis certe pestis fugitiva discedet; & presente eo, qui peccatum non novit, (qui etiam proprium sibi corpus effecit, quod est sine peccato) cederet omne peccatum.

Quod vero Verbum, cum esset Deus, factum sit homo, & non magis homo intelligatur Christus, etiam ex sacris literis enitar ostendere. Ait igitur beatus Paulus de Unigenito: *Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, ut esset equalis Deo; sed exinanivit se, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo. Humiliavit sese factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propterea & Deus ipsum superexaltavit, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen, ut in nomine JESU CHRISTI omne genu flectatur caelestium, & terrenorum, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quod Dominus JESUS CHRISTUS in gloria est Dei Patris.*

Quem igitur dicemus, in forma Dei esse, & in æqualitate Patris, & hæc non ra-

pinam arbitratum; sed descendisse magis in exinanitatem, & in formam servi, & se humiliantem, & in similitudinem nostram fuisse factum? Si hominem factum ex muliere nudum & solum: quomodo habebat plenitudinem, ut intelligatur exinanitus? Vel in qua antea positus celsitudine, semet humiliasse dicitur? Vel quomodo in similitudinem hominum factus est, qui id erat & antea per naturam, et si id factus forte non diceretur? Ubi autem exinanitus est, assumens plenitudinem deitatis? Vel quomodo non sit factus altissimus, qui in gloriam supernam ascenderit?

Igitur dicimus, non hominem Deum esse factum, sed potius factum esse in exinanitate, propter humanitatem, Deum Verbum, qui erat in æqualitate Patris & forma: exinanitus est enim hoc modo, propter similitudinem nostram, cum esset plenus, ut Deus. Humiliatus est propter carnem, ita ut a divinæ majestatis fastigio non descendat; sedem enim habet altissimam. Factus est in similitudine hominum, cum sit ejusdem formæ cum Patre, utpote cujus est figura substantiæ. Verum quoniam semel factus est juxta nos, ascendisse dicitur, cum carne in gloriam deitatis, quam patentem quidem habet quasi propriam, alio tamen pacto in ea fuit, propter humanitatem: dominus enim omnium esse creditur, etiam cum carne.

Flectitur autem ipsi omne genu, & id non ad dolorem & contumeliam Patris, sed magis ad gloriam: gaudet enim, & glorificatur, dum ab hominibus filius adoratur, licet factus sit similis nostri. Scriptum vero est rursus: *Non enim angelos apprehendit, sed semen Abrahæ; unde debuit per omnia fratribus assimilari.* Ecce semen Abrahæ apprehendit Verbum Deus, & non homo nescio quis nostri similis deitatem apprehendit, & ipse nobis assimilatur, & nuncupatur frater noster, ut homo, non quantum est ad deitatis naturam. *Quoniam pueri communicaverunt carni & sanguini, & ipse similiter participavit eis, ut per mortem destrueret eum, qui imperium obtinet mortis, id est, diabolum, & liberaret eos, qui timore mortis per omnem vitam nativa continebantur servitute.* Ecce iterum ipse, similiter ac nos, participavit sanguini, & carni, & ea res causam habet conjunctam statim ac proximam; scriptum est enim: *Nam quod impossibile erat legi, in quo infirmabatur in carne, Deus filium suum misit in similitudine carnis peccati, & de peccato damnavit peccatum in carne.* Attende iterum, quod non homo affectans naturam divinam ostenditur, & ad ejus dignitatem

Heb. 1. v. 14.

1. v. 14.

Rom. 8. v. 3.

ascendens, sed mittens magis Filium suum homo factus immisit, & non homo simpliciter, divinam gloriam affectans, Christus videtur.

CAPUT XIII.

Apud Photium X 11.

Ὁς Χριστός Ἰησοῦς καλεῖται γεννητός αὐθεντικός ὁ τῷ Θεοῦ λόγος.

Quod Christus JESUS vocetur homo factus Deus Verbum.

ΤΗΣ Μὲν Ἐκκλησίας οἰκονομίας τῷ μονογενεῖς πολυπροσημονῶν ἐκείνοις τῷ μυστηρίῳ, οὐκ ἔστιν ἄλλο, διότι ἐκείνοις ἀληθῶς, καὶ πιστῶν ὁρῶν, ὅτι αὐτὸς ὁ εἰς Θεοῦ πατρὸς λόγος, ὁ ἀληθινὸς Θεός, ὁ εἰς Θεοῦ ἀληθινοῦ, ὁ φῶς τῷ εἰς φῶς, ἐκείνῳ τε, καὶ εἰς Θεοῦ πατρὸς κατέβη, ἐπαθεν, ἐγενήθη δὲ εἰς νεκρῶν. ὡς ἴσταντο γὰρ οὐκ ἔστι τῆς πίστεως σύμβολον ἢ ἄλλα τε καὶ μετὰ τὴν σέωδος.

DISPENSATIONIS incarnati Unigeniti mysterium subtilius considerantes, id asserimus, fidem rectam servantes & veram: quod ipsum Patris Dei Verbum, Deus verus ex Deo vero, & lumen de lumine, incarnatum sit, & homo factum, & descenderit, & passum sit, & surrexerit ex mortuis. Ita enim definivit fidei symbolum synodus ingens & sancta.

Διερωτῶμενοι ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἐκείνῳ, ὅ, τί ποτε ἐστὶ κατὰ ἀλήθειαν, ὁ Ἐκκλησίᾳ τε, καὶ εἰς Θεοῦ πατρὸς τὸν λόγον· κατὰ ἀλήθειαν, ὅτι εἰς αὐθεντικῶν ἐστὶ προσλαβῆναι ὡς εἰς σωματικῆς τῆς κατὰ γὰρ ἡ ἰσότητος ἢ ἀξίας, ἢ ἡλικίας αὐθεντίας, ἢ καὶ ἐν μόνῳ ἢ ἰσότητος ὁμωνυμίας· μᾶλλον ὅτι ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς αὐθεντικῶν, μὲν τῷ ἀπείρητος, καὶ ἀναλλοιώτως ἔχον ἀναστάσεως τῆς ἰδίας φύσεως, ὅτι εἰς προσλαβῆναι Ἐκκλησίας καὶ αἱμάτων οἰκονομικῶς γεννητός.

Perquirentes autem & nos, & discernere cupientes, quid sit tandem, incarnatum esse, & hominem factum Dei Verbum: cernimus, quod non hoc est, hominem assumere tanquam in conjunctione, quæ fiat per æqualitatem dignitatis, sive auctoritatis, vel per solam filietatis ὁμωνυμίας; magis autem fieri juxta nos hominem, (ita tamen, ut nulla conversio, vel commutatio subsequatur) & sublevare pariter cum sua natura eum, qui in assumptione fuit carnis & sanguinis dispensative.

Εἰς μὲν οὖν ἐστὶν ἄρα παρὰ μὲν τῷ εἰς Θεοῦ πατρὸς ὀνομαζόμενος ἄλλο τῷ θεοπαθῶντος γεννητός, καὶ λόγος, καὶ Θεός, καὶ Ἐκείνῳ, καὶ ἀπαύρασμα, καὶ χαρακτήρ τῆς ἰσότητας τῆς πατρὸς, ζωὴ, δόξα, φῶς, ἁγία, δύναμις, βασιλεία, δόξα, ἡλικία, μεγαλοπρέπεια, κλέος ἁγία, καὶ ἕτερος ἡσυχίας ὀνομασί, τοῖς ἀληθῶς θεοπαθῶντος. μὲν δὲ γὰρ τῷ εἰς Θεοῦ πατρὸς, αὐθεντικός, Χριστός, Ἰησοῦς, ἰσότητος, μετὰ τῷ ἀπείρητος ἢ κακισμῶν, ἁπλοῦς εἰς νεκρῶν, δούτερος Ἀδάμ, κατὰ τῷ ἁγίου τῷ εἰς ἁγίου, ἐπερὶ τῶν αὐτῶν τῷ εἰς ἁγίου ὀνομασί. πάντα γὰρ αὐτῶν, πᾶσι τῷ εἰς ἁγίου, καὶ τὰ εἰς ἁγίου τῷ εἰς ἁγίου.

Unus igitur est, qui ante Incarnationem a divina scriptura nominatur, & Unigenitus, & Verbum, & Deus, & imago, & lumen, & figura substantiæ Patris, & vita, & gloria, & splendor, & sapientia, & virtus, & magnificentia, & Dominus sabaoth, & aliis talibus nominibus, quæ vere conveniunt deitati. Post Incarnationem vero homo, CHRISTUS, JESUS, propitiatorum, mediator, primitiæ dormientium, primogenitus a mortuis, secundus Adam, caput corporis Ecclesiæ, cum eum etiam nomina prisca sequantur: omnia enim ipsius propria sunt, & priora, & quæ novissimis facta temporibus.

Εἰς ἄρα ἐστὶν ὁ καὶ παρὰ τῷ εἰς Θεοῦ πατρὸς Θεός ἀληθινός, καὶ εἰς αὐθεντικῶν.

Unus igitur est, & qui ante Incarnationem, Deus erat verus; & qui in hu- FF iij

A
descendisse magis
mam servi, & se
adinem nostram
m factum ex
: quomodo ha
ntelligatur eni
positus celsitu
itur? Vel quo
ominum factus
r naturam, ex
etur? Ubi au
ens plenitudi
do non sit fia
iam supernam

em Deum esse
esse in exim
tem, Denm
itate Paris &
hoc modo,
um, cum esset
is est propter
ajestatis fufi
enim habet
ilitudine ho
mæ cum Pa
i substantia
is est juxta
m carne in
tem quidem
amen paclo
em: domi
itur, etiam

genu, & id
liam Paris,
enim, &
filius ado
i. Scriptum
is apprehen
i per omnia
ibrahæ ap
non homo
m appre
; & nun
mo, non
im. Quo
i & san
it eis, ut
imperium
& libera
em vitam
e iterum
anguini,
junctam
t enim:
quo in
im misit
e peccato
ide ite
aturam
nicatam